

Yüksek Hızlı Gemi Motorları ArGe ve Mükemmeliyet Merkezi Destek Arayışı

Sayın İlgililer,

Ekte Türkiye nin Gemi Dizel Motorları sanayiide yerli imalatın kapısını açacak çok önemli bir ArGe tesisinin bilgisini paylaşıyoruz.

Bu tesisin 3. ve son aşama teknik malzeme yatırımı ile çalışır vaziyete getirilmesi, % 65 üzerinde yerli teknoloji üretim katkısıyla, Tuzeks AŞ tarafından tamamlandı. Şubat 2012 den bu yana tüm fonksiyonlarıyla çalışır durumda olduğu test raporları ile kanıtlanmış olan (Bkz. <http://www.youtube.com/watch?v=8VzulG0K7Zc>) tesisin faaliyete geçmesi **görünmeyen bir el** tarafından engellenmektedir.

Türkiye Motor Sanayiinin detaylarına indiğimizde, ülkemiz için stratejik önemi olan bu **konunun arka planı** ile ilgili ilginç ipuçları elde edebiliriz. Bir taraftan "Savunma Sanayi İstişare Konseyi"nin yerli gemi motoru imalatı ile ilgili kararı var. Diğer tarafta da sektörde küresel ölçekte haklı ün kazanmış hakim olan tek marka var. Bu marka, Türkiye savaş gemileri ve tanklarında kullanılan **dizel motorların tek tedarikçisi** konumundaki Alman markası.

Bu büyüklükte motorları kullanan KKK, DzKK ve TCDD bünyesinde komple yerli motor imalatı, bakım, tamir, yenileme, test ve sertifikalandırma işlerini yapabilecek kapasitede **5 büyük tesis var.**

1980 lerde Gemi motoru imalatı yapmak üzere Pendik Tersanesinde önemli bir kapasite kurulmuştur. Burada ticari filo gemileri için lisans altında 30.000 HP a kadar motor imal edilmiştir. Bu tesis daha sonra DzKK na devredildiği ve **DzKK nın motor imal etmek gibi bir misyonu olmadığı için**, savaş gemilerinde kullanılan **motorların bakım ve tamir işlerinde kullanmak** üzere tadil edilme ihtiyacı doğmuştur. Eş zamanlı olarak gemi motorları ile ilgili yenileme işlerini kamu tesislerinde yapmak yerine **özel sektöre bırakmak** yönünde bir görüş oluşmuştur.

Alman firmasının Türkiye şubesinin asker kökenli yöneticilerinin de yardımıyla, taraflar ikna edilerek yurtdışı sermaye ile yeni bir özel sektör yatırımı ile sanayimize büyük bir tesis kazandırılıyor. Fakat buna karşılık Türkiye'nin en büyük tersanesinde bulunan **en büyük dizel motor fabrikası atıl bırakılıyor.**

Alman firması Türkiye de yerleşik ama % 100 Alman mantığı, malzemesi ve fiyatları ile çalışıyor. İlk bir kaç iş tamamladıktan sonra, işin Alman firmasına tek imalatçı olarak ihale etmenin maliyetinin çok yüksek olduğu bazı kamu yöneticilerince görülerek süreç yavaşlatılıyor. **Rekabetin olmadığı tek alıcılı ve tek tedarikçili piyasalarda fiyatın doğru oluşamayacağı anlaşılıyor.** Bu yüzden yerli tersanedeki tesislerin de özelleştirilmesi yerine, kamu bünyesinde tutularak modernizasyonu ve kapasite arttırımı için para harcanmasına izin veriliyor ve bu yatırım için bir bütçe ayrılıyor.

10 yıllık bu süreç sonrasında ek basın bülteninde tanıtılan tesis ortaya çıkmıştır. (http://www.tuzeks.com.tr/10KHP_Motor_Test_Teknik.pdf) Bu tesis Alman firmanın tesisinin de üzerinde teknolojik yeteneklere sahiptir. Ancak bu tesisin hayat geçirilmesinden sonra, hem maliyetleri düşürmek hem de tekeli anlaşılan kurtulmak adına, motorların yenilenmesinde kullanılacak parçaların da yerleştirilmesi gerekmektedir. (Bakınız: Proje Önerisi www.tuzeks.com.tr/sertifikasyon) Aksi takdirde, iş kapsamı genişletilemeyecekse **bu tesislerden bir tanesi fazladır.**

Yaşanmakta olan bu süreçte, iki gelişme olmuştur. Bir taraftan siyasi iktidar, savunma sanayiinde yerli imalatı desteklemeyi stratejik planlarına sokmuşken, diğer taraftan bundan 10 yıl önce yerli imalat stratejisinin arkasında duran karar vericiler, görev değişikliği, emeklilik vb. nedenlerle tasfiye olmuşlardır. Bu durumda özelleştirme yanlısı taraf ve Alman lobbisi ağır basarak özel sektör firmasına

yüksek maliyette " **Pahalı ama Kaliteli Alman malı** " **imajına** dayalı olarak milyonlarca Euro luk tek tedarikçi ihalesiyle iş yapmayı sürdürme imkanı kazanmışlardır.

Yerli motor imalatı stratejik kararı ile küresel lider motor firmasının menfaatleri taban tabana zıt çelişkiyi temsil etmektedir. **Bu çelişkiyi ortadan kaldıracak "Kazan / Kazan" stratejisi üretilmemiş olması Türkiye de yerli gemi motoru imalatını yavaşlatmaktadır.** SSM tarafından desteklenmeyen, ilgili taraflar biraraya gelip bir küme (http://www.tuzeks.com.tr/MotorParca_Kumesi.pdf) oluşturmadan, bireysel motor parça yerleştirme teşebbüsleri savaş gemileri ihtiyacını karşılamaktan çok uzaktır.

Böyle olunca da, firmamızın kamu ihalesi üstlenerek milyonlarca liralık öz sermayesini yatırdığı proje de, yukarda belirtildiği şekilde, esas ile ilgili olmayan fiktif gerekçeler üretilerek askıya alınmıştır.

Türkiye'de teknolojik ürün ürettiği için destekleneceği stratejik planlarda ifade edilen bir firma, desteklenmek bir yana, maalesef **kamu eliyle cezalandırılmış** konuma düşürülmektedir. Stratejik öneme sahip bir ArGe tesisi, kamunun planlama eksikliği ve dış etkiler yüzünden atıl bırakılmaktadır. **Kamu kaynakları boşuna sarfedilmektedir.**

Bu çelişkinin çözümü, kamu elindeki Motor ArGe tesisinin özelleştirilerek, **Gemi Motorları ArGe ve Mükemmeliyet Merkezi** şekline dönüştürülmesinden geçer. **Yerli tasarım motor imal edebilmek, yerli parça imalatçılarının teknolojik altyapısı geliştirilmeden mümkün değildir.** Tarafları biraraya getirecek ArGe merkezi sayesinde SSM ve Tübitak destekleri alınarak, pahalı motor parçalarının yerleştirilmesi ve eşdeğer ürün sertifikasyonu sağlanmış olur.

Bundan tüm taraflar kazanır. Yerli Motor parçaları imalatçıları KAZANIR, Savunma Sanayi **parça maliyetleri yarı yarıya düşer.** **Küresel lider Alman firması,** kalitesinden emin olduktan sonra bu parçaları seve seve Türkiye den tedarik ederek **tüm dünyaya ihraç eder.** Piyasalarda yeterince fırsat varsa, rekabet kavgası yerine işi büyüterek payımızı arttırmayı gerçekleştirebiliriz.

Bu konuda karar vericilere yön gösterecek görüş öneri ve desteklerinizi bekleriz.

Sorularınız cevaplandırmak üzere irtibat bilgilerimiz:

İsmail Göncüoğlu,
Kocatürk Şirketler Grubu Yöneticisi
Tel: 0216 394 1755
Fax: 0216 394 1756
www.tuzeks.com.tr
merkez@tuzeks.com.tr